

מחלקת יישובי העמק
מחזקים את ההנהגות המקומיות
מ ב ק ר ה מ ו ע צ ה

וועדת ביקורת
בוועד המקומי

תדריכים נוספים

תדריך
נוסף

נוער

רכש
והתקשרויות

תקציב

ניהול
אירועים

קליטת
תושבים

מנהל
ישוב

וועדת
ביקורת

העסקת
עובדים

מנהיגות
משתפת

סיום
כהונה

טיפים להתמודדות עם ביקורת

אין כמו לשמוע מחמאות על משימה שבוצעה כהלכה על מנת להרגיש טוב עם המאמץ שהושקע.
אך מה קורה כאשר במקום מחמאה או טפיחה על השקם מתקבלת ביקורת שלילית?
ביקורת שלילית נשמעת לא אחת מקולגות בוועד, תושבים וכן בדו"ח ביקורת רשמי.
התחושה הנלווית לביקורת שכזו אינה נעימה וחשוב לפתח כלים להתמודדות נכונה-

< התייחסו לכל ביקורת כלי איסורי צמיח.

< אובייקטיביות - חשוב שלא תפסלו באופן מידי את מה שנאמר לכם. קחו כמה רגעים כדי לחשוב האם הדברים שנאמרו נכונים.

< פיאנצות מציאותיות - גם אם אתם לא מסכימים עם דעתו של הצד השני, עימות בוודאי לא יעזור למצב.

< פכנת בביקורת - הקשיבו עד הסוף לאדם שמביע בפניכם ביקורת וחזרו בפניו על הדברים במילים שלכם על מנת לוודא שהבנתם את הדברים.

< חקרו את פנולא - עליו קיבלתם ביקורת כדי לדעת יותר וללמוד כיצד לבצע דברים בצורה טובה יותר להבא.

< ביקורת בונה - כשמה כן היא, נועדה לאפשר לנו לבנות משהו טוב יותר ולהשתפר.

< סינון ביקורת פואצנית - חשוב גם לדעת לסנן ביקורת שמבוססת על רצון לפגוע ואין בה דבר שיכול לעזור לכם להתפתח ולהשתפר.

< צברו, אנלים לאינץ יודעים לקבל ביקורת נמסים כבאלה לאינץ
אמלים דיים ארצות כלבם טוועים.

התפיסה

הביקורת, בוועד מקומי כבכל ארגון, נועדה לתת ביטחון סביר כי הוועד מתקדם בהשגת מטרותיו ושומר על יעילות פעילותו, על נכסיו ועל התחייבויותיו תוך ציות לחוק, שמירה על טוהר המידות והתנהלות על פי הוראות פנים ארגוניות. ועדת הביקורת אם כן, הנה כלי ניהולי וגוף לביקורת פנימית.

החוק

על פי הוראות צו המועצות האזוריות, החל משנת 2005, חייבת לפעול בכל וועד מקומי ועדת ביקורת. הוועדה הנה וועדת חובה הממונה על ידי מליאת המועצה. המסגרת החוקית לעבודת ועדת הביקורת היא סעיף 130 א' לצו המועצות האזוריות.

מי יכול להיבחר לוועדת ביקורת?

תושב הישוב (על פי הרשום בתעודת הזהות), מעל גיל 18, אשר אינו חבר וועד מקומי, עובד הוועד המקומי, עובד המועצה האזורית או בני משפחתו.

הרכב ועדת הביקורת:

הוועדה מונה בין 3-5 חברים. המינוי הוא לחמש שנים, במקביל לכהונת מליאת המועצה והוועד המקומי. מליאת המועצה האזורית היא הממנה את חברי ועדת הביקורת, כך שאין לוועד המקומי או מי מטעמו סמכות לערוך שינויים פרסונליים בוועדות הביקורת.

הליך בחירת ועדת ביקורת

1 קריאה להגיש מועמדות
בכל אמצעי התקשורת המקובלים בישוב

2 ריכוז רשימת מועמדים מהישוב והעברתם למועצה

3 קביעת חברי הועדה בהתבסס על פרמטרים
שנקבעו ואושרו במועצה

4 מינוי חברי הוועדה על ידי מליאת המועצה

מטרות ועדת הביקורת

- ◀ **גורם מסייע וכלי ניהולי לוועד המקומי.**
- ◀ **שיפור פעילותו של הוועד על ידי איתור דברים שיסייעו לתפקוד יעיל ותקין.** כגון - הוצאה לפועל של החלטות הוועד, ביצוע פעולות במסגרת תקציב מאושר, תיקון ליקויים מדוחות ביקורת קודמים ועוד.
- ◀ **איתור והתרעה על סיכונים להם חשוף הוועד המקומי** ושעלולים לשבש את העבודה התקינה או חורגים ממנהל ציבורי תקין.
- ◀ **שמירה על טוהר המידות וכללי התנהגות מחייבים** כגון - פעולות שהיה בהן חשש לניגודי עניינים, שימוש ברכוש ציבורי לצרכים פרטיים, חשש לניצול מעמד או קבלת טובות הנאה וכדומה.

תפקידי ועדת הביקורת

- ◀ **על פי הוראות סעיף 130א לצו, ועדת הביקורת תבדוק:**
- ◀ האם החלטות הוועד המקומי הוצאו לפועל כדין.
- ◀ את חשבונות הוועד המקומי ותוודא כי פעולותיו נעשו במסגרת תקציבו המאושר.
- ◀ האם תוקנו ליקויים בפעולות הוועד המקומי אשר נמצאו בביקורת קודמות.

ועדת ביקורת- סמכויות, חובות והגבלות

סמכויות

החוק מקנה לוועדת הביקורת זכות לקבל מהוועד המקומי כל מסמך, לברר כל עניין ולקבל תשובות מחברי הוועד ומעובדיו וזאת בכפוף לצנעת הפרט וכי המידע הנדרש הינו לצורך ביצוע תפקידיה.

חובות

הוועדה מחויבת בדיווח שנתי על ממצאיה. את טיוטת הדו"ח יש להעביר להתייחסות הוועד המקומי עד סוף חודש מרץ. את הדו"ח הסופי יש להעביר לוועד המקומי ולמועצה עד סוף חודש מאי. כמו כן, על ועדת הביקורת חלה חובת סודיות (למעט חובת הדיווח לגורמים המורשים).

הגבלות

• פעילות הוועדה מוגבלת לתפקידי ביקורת בלבד והיא אינה רשאית להיכנס למעורבות בתפקידים ביצועיים. הוועדה לא רשאית לבדוק או לקבוע מדיניות, להכתיב נהלים ולתת הוראות ביצוע.

• הוועדה אינה מבקרת את חשבונות הוועד המקומי, לשם כך נעשית ביקורת של רואה חשבון ומוגש דוח כספי מבוקר של הוועד המקומי.

כיצד מתבצעת עבודת הביקורת?

- **איסוף מידע** - פגישות וראיונות / שיחות עם יו"ר ומזכיר הוועד המקומי, מנהל חשבונות, רואה חשבון ועובדים נוספים בשוב ובמועצה לפי צורך ועניין.
- **קבלת כל חומר ומידע רלוונטי** הנחוץ לנושא הביקורת מהוועד.
- **לימוד החוק והתקנות**.
- במידת הצורך **התייעצות** עם יועץ משפטי, רו"ח, מבקר המועצה
- **ניתוח המידע, גיבוש ממצאים**, עריכת טיוטת דו"ח ביקורת והעברתה להתייחסות המבוקרים.

אלו נושאים מומלץ לבחון במסגרת פעילות ועדת הביקורת?

- מעקב אחר החלטות הוועד המקומי ופעולותיו (פרוטוקולים, תכיפות ישיבות, השתתפות חברים בישיבות)
- אופן קבלת החלטות בוועד ויישומם.
- בקרת הניהול הכספי - ניהול נפרד מוועד האגודה, תקציב מאושר לכל שנה, התקשרויות והסכמים, נוהלי רכש, ביצוע תשלומים, התחשבנות עם המועצה, ועוד.

וועדת הביקורת תפעל על פי הנחיה מקצועית של מבקר המועצה

על ועדת הביקורת להקפיד על הדיוק בעובדות ובמצאים. מבקר המועצה משמש גורם מקצועי להתייעצות הנחיה של ועדת הביקורת ומרכז מקצועית את נושא הביקורת בוועדים המקומיים

קצת על: מבקר המועצה

מבקר המועצה תפקידו לבדוק אם פעילויות המועצה נעשו כדין ותוך שמירה על טוהר המידות ועקרונות היעילות והחיסכון. בסמכות המבקר לערוך ביקורת גם בגופי סמך אשר המועצה משתתפת בתקצבם השנתי וגם בוועדים המקומיים.

מועצה אזורית
עמק חפר
מקום שנותן מקום

מחלקת יישובי העמק
מחזקים את ההנהגות המקומיות

---

www.hefer.org.il
